
Correspondentie

Op 28 april 2010 richtte de voorzitter zich met onderstaand schrijven tot de secretaris van de Nederlandse Vereniging voor Plastische Chirurgie, handchirurgie, reconstructieve en esthetische chirurgie:

‘Zeer geachte collega,

Als voorzitter van de in het briefhoofd genoemde vereniging vraag ik uw aandacht voor het volgende. Bestrijding van kwakzalverij en ondeskundige medische hulp bestaat tegenwoordig voornamelijk uit het aan de kaak stellen van alternatieve geneeswijzen. In volgorde van omvang in ons land hebben wij daarbij te stellen met Chinese acupunctuur, homeopathie, manuele geneeskunde, natuurgeneeswijzen en antroposofische geneeskunde.

Voor al die geneeswijzen is in de wetenschappelijke literatuur geen steun te vinden, terwijl de onderliggende hypothesen veelal absurd zijn. De gewone burger is niet vertrouwd met de medische wetenschap en heeft er geen benul van hoe de werkzaamheid van de diverse geneesmiddelen en geneeswijzen bewezen behoort te worden. Behalve aan sterke verhalen over incidentele wondergenezingen en casuïstiek hecht de gemiddelde burger ook waarde aan het feit dat ziektekostenverzekeraars in hun aanvullende fondsen deze geneeswijzen (gedeeltelijk) vergoeden en zeker ook aan de omstandigheid dat er artsen zijn, die de methoden toepassen. Dat alles draagt bij aan de instandhouding van die kwakzalverijen.

Al langere tijd komen er bij ons af en toe verbaasde c.q. verontwaardigde berichten binnen over plastisch chirurgen die m.n. bij ooglidcorrecties het gebruik van homeopathisch verdund valkruid (*Arnica montana*) voorschrijven. Voor de werkzaamheid ervan is in de literatuur geen steun te vinden. Niet dat de patiënten tegen een overigens beperkte financiële schade een nutteloos middel moeten aanschaffen en slikken is ons grootste bezwaar tegen deze curieuze praktijk, maar veeleer het feit dat uw leden daarmee

aan de homeopathie een onverdiende geur van respectabiliteit verlenen, die op andere momenten wellicht wel tot gezondheidsschade zou kunnen leiden.

Onze vereniging vraagt zich af hoe die praktijk – wij vonden op internet zonder enige moeite meerdere klinieken die arnica aanbevelen (zie bijlage) – is ontstaan en zouden u willen verzoeken dit gebruik in uw Vereniging eens aan de orde te stellen. Een ander resultaat van zulk een beraadslaging dan een oproep om met die rare praktijk te stoppen kunnen wij ons niet voorstellen

Met collegiale hoogachting, ‘

Bijlage met citaten van websites:

Contourkliniek, Bussum:

‘Het gebied rond uw ogen is gezwollen. Ook zijn er bloeduitstortingen mogelijk. Koude compressen kunnen helpen om dit ongemak zo snel mogelijk te bestrijden. Tevens kunt u Arnica D6 druppels gebruiken om sneller te herstellen. U zult ongeveer een week minder toonbaar zijn.’

Medinova, Haarlem:

‘Tevens wordt aanbevolen om vanaf twee dagen voor de behandeling geen alcoholische dranken te nuttigen en niet te roken. Eventueel kan u een homeopathisch geneesmiddel namelijk Arnica (druppels of korrels) gebruiken. Dit middel dient u vanaf 5 dagen voor de operatie in te nemen om de zwelling en bloedingen tegen te gaan.’

Haaglandenkliniek, Den Haag:

‘Arnica druppels/tabletten verminderen de kans op bloeduitstortingen en zwellingen. Wij raden u twee weken voorafgaand aan de behandeling te starten. Na de ingreep gaat u nog een week door. U slikt de Arnica in combinatie met vit C 1000.’

Jan van Goyenkliniek, Amsterdam:

‘Om de bloedingsneiging voor en na de opera-

tie te doen afnemen, dient u driemaal daags 20 druppels Arnica D6 (dr. Vogel) te slikken. Begin hier twee weken van tevoren mee en ga er tot twee weken na de operatie mee door. Bent u niet gewend om vers fruit te nuttigen, dan is het aan te raden ook 1 gram Vitamine C per dag gedurende deze periode te nemen.'

Dokter Doornaertkliniek, Gent:

'Neem gedurende 4 dagen vooraf Arnica Montana 200K korrels om bloeding en blauwe verkleuring te vermijden.'

Oogheelkunde, Rijswijk en Warmond:

'Tevens wordt aanbevolen om vanaf twee dagen voor de behandeling geen alcoholische dranken te nuttigen en niet te roken. Eventueel kan u een homeopathisch geneesmiddel namelijk Arnica (druppels of korrels) gebruiken. Dit middel dient u vanaf 5 dagen voor de operatie in te nemen om de zwelling en bloedingen tegen te gaan.'

Erasmus MC heeft deze mededeling:

'Sommige patiënten verkiezen om Arnica tabletten of Vitamine C in te nemen voor en na de ingreep om zwelling te verminderen. Het effect hiervan is wetenschappelijk nooit aangetoond.'

Deventerziekenhuis:

'Ook Arnica tabletten of druppels (sterkte D6) die u 2 weken voorafgaand aan de operatie moet gebruiken, kunnen bijdragen tot vermindering van blauwe verkleuring van de oogleden. Arnica zalf of gel kunt u na de operatie op de huid smeren rondom het operatiegebied.'

Voorzitter Dr. I.M.J. Mathijssen, plastisch chirurg en voorzitter van de NVPC liet ons op 7 mei 2010 het volgende weten:

'Geachte dr. Renckens,

Op onze website www.nvpc.nl vindt u onder 'richtlijnen' onze richtlijn blefaroplastiek bovenoogleden. Hierin geven wij aan dat er geen wetenschappelijk bewijs is voor het nut van Arnica. Deze richtlijn is door onze leden geacordeerd. Hiermee ondersteunen we dus uw standpunt.

Graag wijs ik u er op dat in veel (privé)klinieken door oogartsen, basisartsen, kaakchirurgen, KNO-arten en tegenwoordig ook door huisartsen worden verricht.

Met vriendelijke groet, w.g. Mathijssen.'